

* P * V * I * S *

* 1 * 6 * 2 * *

- I. Lundiorum Theatrorum Augusto Principi Anhaltino Invitas celebranti conseratum à M. Zadaria Womempiero.
- II. Causarum conjectio, quibus moti status Regni Bohemiae ad Novi Regni Electionem processerunt.
- III. Secundissima Instructio Frederico V. Electori Palatinus data.
- IV. Exhortatio ad Christianum Danic Regem Jan. Angelii.
- V. Soteria Academicæ Wittembergensis Johanni Georgio Electoris prefecuta.
- VI. Idea Principis Boni ien Cratii de vita et obitu Joannis Georgii Principis Anhaltini M. Moes Fidei et Wandelini.
- VII. Panegyricus Parentalis Rudolpho Principi Anhaltino d. Tur. & Edm.
- VIII. De vita et obitu Joannis Georgii Principis Anhaltini D. Cyriaci Heroldiani.
- IX. Narratio Ubiq[ue] de Joannis Georgii Principis Anhaltini vita et obitu.
- X. Haldenianus Tractatus Frustratus D. Cyriaci Heroldiani.
- XI. Carparis Denarii Erectes Christiani de vita et morte Georgii.
- XII. De Industria et Studio Laboris M. Samuels Precessi.
- XIII. De Aetate Salubritate et Studiorum Commodeitate in valle Fuciniensi.
- XIV. De Crastione, utrum Literaturam Cultorib. pht peregrinatio?
- XV. De Origine et Incrementis Cotonicis M. Benedicti Ambrosii.
- XVI. De vita et morte Foecundi Starbazi Wilhelmi Starbazi.
- XVII. Festa Funeraria Joannis Ezechardi inchoato sumere sublati.
- XVIII. Programma Publicum Academicæ Frustratus.
- XIX. Invitatio Publica ad Doctoratum D. Cyriaci Heroldiani.
- XX. De Ratione statut et Pudentia Regnativa Martini Altagui.
- XXI. De Spiritibus Familiaribus.
- XXII. Solemne Funebris Octavianum de sohleben.
- XXIII. Exequie Solemnia Joannis Christopori Heroldiani.

ORATIO

DE

Vita & Morte

CLARISSIMI ET POLITIS.
SIMIVIRI,

DOMINI IO.

ACHIMI STRASBURGI, CON-
filiarii Hassici, & in Aula Cæsarea quondam à ne-
gotiis, &c. Qui 29. Decembr. Anni 1620. Servestæ in-
ter Septimam & Octavam vespertinam
placidè in Christo obdor-
mivit.

RECITATA

In Illustri Gymnasio Servestano

à

GULIELMO STRASBURGO. fr.

SERVESTÆ

Apud Zachariam Dörfferum,
ANNO M. DC. XXI.

Clariſſimo ac Dotiſſimo Viro Domino Magiſtro Petro à Jhera
 Scholæ Servestanæ Rectori Meritiſimo amico ſuo
 Singulare per ſeruare p.

RECTOR GYM-

NASII SERVESTANI,

Studiosis S.

Uid tām circumcisum tām breve quām
hominis vita longissima? verba sunt
Plinii Secundi, Epistol. libr. 3. Epistol.
7. Imò verò, mi Plini, quid tam cir-
cumcisum, tām breve, quām vita hominis brevis-
sima? Hoc verò nos tecum recordantes humanæ
fragilitatis miseratio justa subit. Nec veniā tan-
tum, sed & laude dignas existimamus Regias illas
lacrymas, quas exercitus immensi obtutus, angu-
stique termini, quo innumeræ multitudinis con-
cludebatur vivacitas, cogitatio expressit. Omnes
promiscuè mortales miseratio hēc attingit: quæ
tamen mira capit incrementa, si non ad promis-
ciuum vulgus, sed ad eos, quos igneus vigor supra
vulgi sortem extulit, & immortalitatis adorèa or-
nandos mortalibus ostentavit, extendatur. Nam
qui voluptatibus dedit, in diem vivunt, vivendi
causas quotidie finiunt, minusq; sui desiderium
relinquunt, Plinio arbitro: Eorum verò, qui im-
mortale aliquid parant, & mortalibus promit-
tunt, vivendiq; causas ex causis quotidie necunt,

A 2 non

non potest non acerba semper & immatura mors
esse, ut quæ semper inchoatum aliquid abrum-
pat, & conceptas de iis mortalium spes evertat.
Exemplum è longinquo non est quod accersa-
mus, cum PII MANES viri olim præstantissi-
mi & doctissimi, JOACHIMI STRASBUR-
GI, Consiliarii Hassiaci, nostris obversentur ocul-
lis, & mentibus, qui ultimum humanitatis offi-
cium, idq; geminum, gratam virtutum prædica-
tionem, & honestam Exequiarum deductionem,
nos flagitant: illud Programmate funebri præsta-
re, istud exequias eundo explere enitemur. Na-
tus est JOACHIMUS STRASBURGUS,
Anno M. D. LXXIV. IX. Xbr. parentibus do-
mi forisq; honestissimis: Patre, ABELE STRAS-
BURGO, J.C. eminentissimo, florentissimæ Rei-
publicæ Noribergensis Consiliario gravissimo: Ma-
tre, MAR THA, tæminâ sexus sui ornamento singu-
lari, etiamnum superstite, Filiâ J A C O B I
THOMINGII, J.C. celeberrimi, Juridicæ Fa-
cultatis in Academiâ Lipsiensi olim Ordinarii. Fi-
lium hi suum quām similimum sibi, hoc est, opti-
mum voluerunt. Itaq; cum pueritiæ ratio intra-
natale contubernium eum teneret, his primis vi-
tae formatoribus usus, nihil domi audiit, nisi pro-
futu-

futurum; nihil didicit, quod nescisse rectius fuerit. Postquam vero annorum & bonarum literarum incrementis robustior adolescentia extra patrum limen proferre studia gestiit, de Patris consilio, Academiam Altorfensem, Noricæ Reipublicæ alumnam, virorumque doctorum altricem, adiit; in qua postquam tenella eruditio virile promedium robur sumisset, Lugdunum Batavorum arridere coepit, quo & vivo ac volente Patre, tanquam ad Emporium literarum florentissimum, avidè contendit, omnimodæ eruditionis numeros expleturus. Tandem vero voti damnatus, unoq; & altero Europæ angulo peregrinationis institutæ cursum circumscriptissime iniquum, & virtute ad ardua tendente indignum ratus, fatis jam Patre functo, in nobiliora Europæ orbis regna, Galliam, Angliam, Italiam, Hispaniam, cursum extendit, hominumq; & mores & linguas nosse, in votis unicè habuit. Hæc itinera, hi labores exertati, ad ætatis usq; annum XXV. successu tot sudoribus haud indigno. Eos enim, juvenilibus annis, eruditionis & politicæ prudentiæ thesauros collegit, quos maturior ætas in sexcentis aliis, qui Musarum sequuntur castra, vix promittit. Judicium de rebus momentosis acre ei erat, lingua ad

animi promenda sensa felix & expedita, sive patrio, sive peregrino idiomate loquendum aut scribendum esset. Latini sermonis elegantiam, in Epistolis & Orationibus, non potui non admirari, quoties earum vel legendarum vel audiendarum mihi facta copia. Egregium hoc talentum, quod Deus Natura, institutio & laboriosa industria concederant, occultare aut defodere cum & turpe & periculoso duceret, fœnori elocare in Imperatoria Aula, quam anno M. DC. IX. adiit, animum induxit, propitio votisq; adspirante Numinis: Quod enim virtutis ingenium, in sui admirationem homines rapere, & Magnatum benevolentiam cultoribus suis conciliare, in JOACHI-MO nostro non expiravit. Ut enim primum viri virtus percrebuit, & secundis fama velis ad Illustrissimi M AURITII, Hassiae Landgrayii, Principis literatissimi aures appulit, nil prius faciendum sibi putavit, quam ut fidei sacramento eum sibi obstringeret, & Consiliarii axiomate honestaret; Cui ab eo quoq; tempore principalium negotiorum in Aulâ Cæsareâ expediendorum curam commisit, quâ, fide bonâ, è Principis sui voto, ad ultimum usq; *παναλεθριας* momentum, defunctus est. Cœlibis vitæ postquam pertæsum esset,

eset, flagitante mutationem loci, in quo vixerat,
conditione, de matrimonio ineundo deliberare
cœpit, omnibusq; probe momentis ponderatis;
castos amores à lectissimâ virgine SUSANNA,
Filiâ nobilis TADDAEI HAGECII ab HA-
YECK, Romanorum Imperatorum, MAXI-
MILIANI & RUDOLPHI olim Archiatri fe-
licissimi, & Mathematici præstantissimi, sensit ac-
cendi, Numinisq; ductum secutus, anno M. DC.
XVII. XXI. IXbris, thalami consortem eam sibi
legit, quâ cum suavissimè triennium, sine prole
tamen, exegit. Tandem igitur fatali appropin-
quante horâ, viribus corporis sat validis, non ni-
hil tamen ex ægritudine animi, quam communis
calamitas toto jam orbe nota tetigerat, dejectis,
viæ se dedit, ut & suos heic Servestæ inviseret, &
ad principem suum hinc cursum expediret: quam
suscepti itineris metam sibi fixerat. Sed proh do-
lor! non attigit. Cum enim, XII. proxime elas-
psi Xbris, Servestam appulisset, altero ab appulsi
die, gliscentis morbi initia sensit, quibus singulis
diebus facta accessio, quâ magis magisq; fractæ
vires: donec XXIX. ejusdem mensis dies illuxer-
at, qui ægrum corpus penitus prostravit, ani-
mamq; terrena omnia fastidientem, solamq; Cœ-
lestem

lestem ambrosiam sitientem corporeis nexibus,
inter septimam & octavam vespertinam , placide
liberavit, expleto jam Clyma&terico enneadico
quarto: Sic ergo sanus, ut videbatur, viam ingres-
sus prius vitam quam viam finivit, in itineris sus-
cepti cursu interceptus, & in Cœlestem Patriam
revocatus, in ipso veteris exeuntis, & novi ineun-
tis anni confinio, perpetuum sine nocte diem, an-
numq; nunquam senescentem in Abrahæ sinu yi-
eturis. Hanc verò fatalem & ab æternō ipsi de-
stinatam terram cum triverit, ab eâ quoq; ut te-
gatur, Religio vult; quâ Mater, Fratres, Sorores &
Affinis, Dominus Cancellarius, A N D R E A S
K N I C H E N, defuncturi exequiis celebrandis
diei crastini, qui I V. Januarii , octavam matuti-
nam dixerunt. Vestri quid sit officii, me non mo-
nente aut jubente, intelligitis. Nempe, quem
insignes animi dotes, dum in vivis esset, superio-
rum clementiâ , parium benevolentia , inferio-
rum observantiâ dignum fecerunt, eidem & ho-
nestas exequias, cum omnium ordinum , tum li-
teratorum in primis confluxu ornandas, mortuo
promeruerunt. Itaq; ad dicti diei horam, eâ, quâ
parest, modestia & habitu, luctus indice, funus
cum aliis ut deducatis, humanitas & æquitas po-
stulant.

stulant. Dab. Servestæ, 3. Januarii. Anno M.
DC. XXI.

*M. Marcus Fridericus
Wendelinus G. S. R.*

RECTOR

GYMNASII SERVESTANI
Studios: Sal:

DE funebrium laudationum origine & gloriâ certant Greco & Romani, nec litem Historici cōponunt. Pro Romanis tamen deponere videtur Historicus Graecus Dionysius Halicarnass: lib. 5. adscripta certaminum funebrium gloriâ Græcis, Orationum Romanis: quos inter piæ huic operæ VALERIUS PUBLICULA (cui favor in plebem cognomentum dedit, docente ex Hali- carnass: prænobili J. C. ANDREA KNICHEN in lectissimis Cōmentariis de Romanorum Imp:

B

Auto-

Autocratia, num. 343.) primus linguam com-
modavit. Mos vero hic et si à Romanis pariter
et Atheniensibus frequentatus: longè tamen ab
illis quam istis prudentius est constitutus. Athe-
nienses enim solos illos, qui in bello cæsi sepulturae
mandabantur, funebrium orationum honore
maestandos judicarunt, ex una tantum virtute,
cujus summa in morte obeyundâ, viros bonos esti-
mantes: Romani honorem hunc non Martis tan-
tum, sed et Pacis Alumnis, qui sana in publicum
consilia contulissent, et laude digna toto vitæ
curriculo patrassent, deberi existimantes, tam
togatos quam sagatos funebrium Orationem felici-
tate bearunt. Ab his ad nos quoq; mos deri-
vatus, quem in hunc usq; diem illibatum, inter
virtutum cultores et admiratores, pietas con-
servavit. Cum igitur PII MANES prestantissi-
mi olim et doctissimi viri, JOACHIMI STRAS-
BURGI, cui exsequias modo ruitus, supremum
hoc pietatis et humanitatis officium superstites
postulerent, defuncti Frater VVILHELMUS
STRASBURGUS, strenuus et Martis et Ar-
tis

tis Alumnus, priscae memor consuetudinis, quâ
funebris laudationis munus in eos, qui mortuum
proximè accedunt sanguine, devolvitur, Polyb.
lib. 6. vitam Fratis oratione luculentâ conditam,
in publico Gymnasii auditorio, crastina luce, post
octavam matutinam, recitare constituit. Equi-
dem & hoc nomine felicem defunctum judico,
quod sanguinis sui virum laudatorem eloquen-
tem nanciscatur, qui laude digna non dicere tan-
tum, sed & facere lingua manuq[ue] (ex ipsis enim
modo horridioribus Martis castris miles fortis e-
reditur) paratus. Huic igitur defuncti Fra-
tris laudes oratione diserta & affectu pio perse-
quenti ut patentes & benevolas aures præbeatis
hortor & jubeo. Dab. Servest. IV. Januarii.

ANNO M. DG. XXI.

M. Marcus Fridericus
Wendelinus. G. S. R.

B 2 ORA

ORATIO FU- N E B R I S.

S

Citum est illud Euripidis dictum meritoq; celebratum, Auditores omnium or-
dinum præstantissimi:

Gaudere atq; dolere necesse est,

Mortalis enim es : Sin tu nolis

Tamen eveniet: Sic Diis placitum.

Quæ sententia frequentissimis, omniū temporo-
rum, omnium hominum, omniumque gentium
experimentis comprobatur. Quotus enim quisq;
vestrum est auditores qui ignoret, res mortalium
gaudii & tristiciæ, doloris & voluptatis, spei & ti-
moris perpetua quadam vicissitudine ac tempera-
mento constare, neque ulli in his terris solidum,
sincerum ac perpetuum gaudium contingere, sed
tristiciæ dolorumq; amaritudine subinde omnia
dilui, misceri atq; interrumpi. Evoluant qui vo-
lunt omnium gentium historias, quæ à nascientis
mundi infantia ad nostram usque senectutem per-
venerunt, nihil sanè diuturnum non dicam per-
petuum in illis inveniet, sed continuas dari vicis-
fatu-

situdines, omniaq; vim contrariorum naturamq;
corruptionis experiri intelliget. Ubi nunc est Ili-
um illud superbum olim tam illustre ac celebre!
Ubi nunc Carthago olim tam inclyta & continua
bellorum studiis nobilitata! Ubi Romanorum
Imperium tot gentium sanguine partum! Ubi A-
lexander Magnus tot regum copiis deletis! In pri-
stimum certè statum rediere, & omnes fortunæ in-
constantia ac humanarum rerum vicissitudini
subjecti & expositi fuere. Maximam sane Con-
siliarum atq; actionum in vita humana infirmita-
tem atque varietatem esse, exempla hodierna no-
strorum temporum clarissimè demonstrant, quæ,
quoniam odiosa sunt meritò prætereuntur. Quid
vero dico de Imperiis, regnis & rebus civilibus,
cum nec homines ipsi diu in eodem statu persiste-
re queant, sed ut nascuntur & crescunt, sic etiam
decrescunt & moriuntur. Certi enim limites à
divina providentia præstituti sunt, qui nulla vi,
nulla prudentia, nullaq; medicina nostra vitari &
transfiri possunt: nascendo quippe , denascendo ,
incrementa nunc rursum decrementa capiendo ,
variis demum vicibus & alternationibus nunc
morbi causam nunc spem vitæ facientibus , ad ex-
tremum fati diem ita pervenimus; Commune hoc

mortalitatis tributum & fatale vestigal, quod omnes mortales pendere cogimur, Deo & communione omnium parenti nuper etiam in hac urbe persolvit Dn. Joachimus Strasburg, Consiliarius Hassicus, & in aula Cæsarea quondam à negotiis, cuius funus pro singulari erga mortuum benignitate comitatu ac præsentia vestra honorifice condecorasti, & ita rem vobis laudi, nobis quantum in luctu & dolore fieri potuit per gratiam exhibuisti, cogitantes, nihil magis humanum esse quam humanis casibus ingemiscere: nihil magis convenire mortalibus quam hac luce defunctis, ultimam illam voluntatem, ultimos gemitus, suspiria, lachrymas, ex quo animo exhibere ac persolvere. Luctus sane tristitia atque dolor, humani sunt & naturales affectus, quos si ratio eis dominetur nemo sapiens culpare poterit. Cum Marcus Antoninus Imperator cognomento philosophus educatorem suum vita defunctum impensis lugeret, idque reprehenderetur à quibusdam, tanquam Imperatoris gravitati Philosophique juxta indecens, Dixisse ferunt, Antoninum Pium: finite ut homo simus; enim Imperium hominem ex homine tollit neque; humanis sensibus & affectibus hominem exuit. Quin etiam scriptura sacra ad mortuos modice

dice lugendos tanquam rem honestam & laudabilem læpissimè hortatur. Apud Homerum Achilles monet Myrmidones ut Patroclum amicum suum defleant, cujus hæc sunt verba:

Astantes (inquit) Patrocli lachrymas in funus
amici

Fundite, defunctis tales debentur honores.
Et sane ut vivos meritissimo omnis venerationis
studio colimus, ita demortuorum memoriam gra-
tissima commemoratione ut posteri ad culturam
virtutis exemplo incitentur celebrari æquissi-
mum est. Postulathoc summa illa Religio, pie-
tas & fides, quam Ethnici venerantur, antiquitas
colit, & sacrarum literarum authoritas plurimis
in locis commendat: nimirum ultimam volunta-
tem, ultimum officium, ultimumq; mortalitatis
solarium & præmium defunctis hac luce æquo a-
nimo exhibere. Quod dum & ego facio, ac sa-
ceris beatissimi fratris manibus, debitum munus
& à desiderio ultimo profectum persolvere conor,
ad ea quæ breviter dicturus sum, auditores quæso
diligenter attendite. Natus est Joachimus Stras-
burgus, Patre viro Præclarissimo, Dn. Abele Stras-
burgo, Jurisconsulto, ac Reip. Noricæ Consilia-
rio primario, in quo insignis eruditio cum eximia
inte-

integritate morum , singulari^{que} animi modestia
& pietate ita certavit, ut virtus ne an doctrina præ-
ponderet difficile fuerit judicium : Qua quidem
rarissima societate, venerandoq; scientiæ ac inno-
centiæ conjugio omnium amorem & benevolen-
tiam sibi conciliavit. In quanta serenissimi Chri-
stiani I. Saxonæ Electoris, & Illustrissimorum P P.
Anhaltinorum Dn. Joachimi Ernesti, & Dn. Jo-
hannis Georgii p. m. tempore, existimatione fue-
rit, qui ab invidia & affectibus alieni estis, dicite,
vos appello. Neq; enim aliquid fingere aut veri-
tati addere animus est, quæ omnes boni noverunt,
admirati^{que} sunt ea dico , ea loquor. Familiam
maternam quod attinet, natus est fœmina hone-
stissima Martha, viri Præclarissimi & Consultissi-
mi Dn. Jacobi Thomingii JCti Celeberrimi & in
Academia Lipsiensi quondam Juridicæ facultatis
Ordinarii meritissimi filia: de quo multa dicere,
in cuius laudes excurrere , cuius virtutes omnes e-
narrare pudor & verecundia prohibet, cum ista-
rum celebratio propriæ quasi laudis decantatio es-
se videatur. Hisce inquam parentibus Anno à sa-
lute parta 1584. 9. Decembris prognatus & à te-
neris annis probis & honestis præceptoribus com-
mendatus ab iisque in liberalium artium & Chri-
stianæ

Religionis studio recte feliciterque eruditus & informatus fuit. Viderunt enim probeq; intellexerunt optimi parentes, primam educationem esse nobilissimam, multumque referre ac in eo positum esse, quibus præceptis, quibus exemplis a primis annis quis instituatur. Etsi enim natura per se magnas vires magnosq; impetus ad honestatem habet, nisi tamen disciplina & doctrina conformentur, immoderatos interdum motus pariunt. Pueritiae quidem suæ tempus optimis institutis ac præceptis traduxit, ac ætatem illam maximè lubricam atq; flexibilem sanctissimis pudoris & modestiæ legibus custodivit. Cum ex Ephebis excessisset, optimam vitæ suæ partem in præcipuis Academiis consumsit, ibi q; præclara vitæ laudabiliter instituendæ documenta sibi comparavit, nec bonorum tantum, verum etiam gloriæ & virtutum paternarum hæres esse voluit. Conducit sæpè soli bonitas rebus nascentibus, & semina quædam virtutum a præstantibus naturis in posteros propagantur, ut verissimè Horatius cecinerit:

Fortes creantur fortibus & bonis,
Est in juvencis est in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroce

C

Pro-

Progenerant aquilæ columbam.

Et notum est illud quod ab Iohao tutore libero-
rum Herculis apud Euripidem commemoratur:
Non liberis est pulchrius munus aliud quam libe-
ros dici parentis optimi. Claris parentibus or-
tum esse egregia laus est liberis: liberos vero ha-
bere avitæ virtutis æmulos non minor gloria pa-
trum est: In arboribus ex plerunq; laudantur quæ
ex seminibus optimè coaluerunt, & uberrimos
fructus ferunt: Inter homines etiam exclaris pa-
rentibus esse progenitum, illorumq; vestigiis cum
laude insistere, semper pulcherrimum fuit habi-
rum. Crescente cum ætate judicio, animoq; ad
peregrinandum maturo, Italiam, Angliam, Gal-
liam, Belgiam adiit, reliquasq; præcipuas Euro-
pæ regiones non absq; fructu perlustravit: ex qui-
bus tandem redux, cum extra animi sua angustias
egressus, supra plebis vilitatem sepositum cerne-
ret, nihil cogitare cœpit, quod non cum virtute
& honestate conjunctum esset. Inde amicitia
cum viris toto ferè terrarum orbe celebratissimis
contraetæ: Inde vita seria & gravioribus curis ac
negotiis exercitata, atq; ab eo tempore summum
pietatis studium in eo fuisse citra adulacionem dic-
cere possum. A publicis muneribus abstinere &

æta-

ætatem in perpetuo privatæ vitæ otio degere
velle, semper yilioris mentis, at econtra excelsi
animi duxit, omne Consilium, ingenium & ope-
ram ad Reip. in qua quis vivit dignitatem tuen-
dam, augendam, ornandamque conferre. Hæ
cogitationes tandem eum impulerunt, ut in Illu-
strissimi Mauricii Hassiæ Landgravii (quem lu-
men Germaniæ, decus ac delicias ætatis nostræ
non immeritò appellat Waremundus ab Eren-
berg in Meditamentis pro Fœderibus) Principis
literis & armis instructissimi clientelam se trade-
ret, Consiliariiq; munus subiret, ac in aula Cæsa-
rea, graviora Principis sui negotia expediret. Cum
vero inter præcipuas humanæ felicitatis partes
quietum & honoratum matrimonium censeret,
de eo incundo etiam cogitare cœpit: Invocato
itaq; prius Divini Numinis auxilio, Deoq; ter opt.
Max. viam monstrante ac Consilia ejus gubernan-
te, lectissimam virginem Susannam, Nobilis Viri
Dn. Tadæ Hagecii ab Hajeck, Romanorum Im-
peratorum Maximiliani & Rodolphi Sacratissi-
mæ Memoriæ quondam Archiatri honoratissimi
filiam in matrimonium duxit, cum qua mira con-
cordia mutuoque amore & caritate vixit, ac qui-
bus rationibus amorem conciliavit, iisdem etiam

ad mortem usque conservare studuit. Itaque non immoderatus, aut acerbus, aut in tolerabilis, in conjugio, sed temperatissimus, humanissimus, mitissimus ac mansuetissimus visus fuit: Ad reliquam vitam quod attinet, fuit alienus ab ambitione, alienus ab ira, alienus ab invidia: unde & honores delatos aliquoties contempsit, ac in honesto otio ac recta conscientia summum semper decus ac praesidium reposuit: Quod si quis singularem ejus erga Deum Immortalem pietatem, sive animi magnitudinem, & ingenium, sive raram prudentiam spectet, nihil certe in eo desiderabit, praeter feliciora tempora & longiorem a Deo concessam vitam. Sed magnis virtutibus haec lex posita est non diurnare. Nam ut magnos animos infundit corporibus, ita etiam citro ad se vocat idem ille Deus, ne vivendo diu, diu polluantur, & in terra sua delitescant. Cum non ita pridem ex infeliciissimo illo Bohemiæ regno, tam exterorum quam domesticorum armorum licentia vastato, ad Illustrissimum Mauricium Hassiæ Landgravium properaturus huc transiret, in morbum incidit gravissimum tandemque fatalem. Palpitare cor ab aliquot annis senserat, sed cum tanta progreessione & vehementia nunquam. Sæ vissi-

vissimum autem illum morbum esse utpote in
quo mens ipsa in societatem mali trahatur mi-
nimè dubium est. Postquam multas noctes
insomnes traduxisset, omnibusque quibus hu-
mana vita sustentari solet, stomachi vitio ab-
stinuisset, vires autem supra modum laboran-
tes atque perditas magis magisque succum be-
re sentiret, placidè ea quæ ad morituros spe-
ctant, secum agere cœpit: Necessitatem illam
moriendi divina providentia metiebatur, ac
sciebat nihil mali divinam bonitatem de illis
statuisse, qui propositum habent quantum in
hac mortalitate possibile est piè, justè, & in-
nocenter vivendi. Aderat 29. Decembr. dies
ille fatalis & funestus nobis vero semper luctu-
osus & acerbus: Aderat hora ferè octava vespertina,
qua morte facili, leni, dulciique sopori
non absimili discessit, qua animam suam crea-
tori reddidit, atque vitam caducam, vitam fal-
lacem, vitam ærumnosam, vitam erroribus ac
miseriis plenam, cum vita perpetua, vita secu-
ra, vita beata, vita vera & immortali commu-
tavit, expleto Anno ætatis trigesimo sexto, die-
bus 20. O Inconstantiam rerum humana-
rum! O studia curasque hominum tenues &

miseras! O fallacia bona, citoque pereuntia &
laborum nostrorum flores antequam fructus
pariant exarescentes & caducos! Recte vita no-
stra in sacris literis comparatur, modo velocissimo
cursori in itinere suo properanti, modo
navibus poma portantibus, quæ quanta pos-
sunt celeritate navigant, nepoma putrescant:
alibi comparatur umbræ, fumo & aquæ perpe-
tuò decurrenti & nunquam revertenti. Quæ
omnia experientia & hoc insuper demonstrat
ac confirmat, vitam humanam hodiè longè
brevioribus terminis quam olim definiri.
Quemadmodum sub Octaviano Cæsare, Impe-
rium populi Romani ad extremos penè oceanii
fines se præferebat, processu vero temporis sic
paulatim decrevit, ut latissimum illud Imperium
quod universum ferè mundū ambitu suo
complectebatur, vix angustis Germaniæ fini-
bus hodie contineatur. Eodem ferè modo res
se habet circa ætatem hominum, quæ initio
mundi ad multa annorum centenaria porrige-
batur, paulò post ad brevissima vitæ spatia con-
tracta est, ut qui ante diluvium nongentis an-
nis vixerant, hodiè septuaginta annos raro ex-
cedant: ita ut si priorum hominum vitæ com-
pare-

paretur multis partibus ea sit angustior. Ex-
acto enim quinquagesimo aut ad summum se-
ptuagesimo vitæ anno, aut nullum aut exiguum
spatium ad extremum fati diem nobis su-
perest, in quo omnia quæ de terra sumpta sunt
in terram convertentur, & terræ antiquæ omni-
um matri reddentur. Illa nostros quos nunc
tantoperè diligimus oculos, nostras manus, no-
stra quæ ita excolimus corpora, quibus ex ulti-
mis Oceani littoribus preciosa edulia & condi-
menta conquerimur, adeoq; tenerimè & plus
quam delicate nutrimus, in sinu suo complexu-
ra & in cinerē redactura est. Hæc cum ita se ha-
beant, & mors nobis omnibus ex æquo impen-
deat & penè inforibit cuiq; & in insidiis posita
sit, totaq; hujus negotii summa in eo consistat,
ut nos paratos hæc hora inveniat, certè nihil de-
mentius est, quam nos sic vitam nostram insti-
tuere, sic terrenis rebus incumbere, ut nulla hu-
jus tantæ rei cura, nulloque metu tangamur,
sed in maxima pace & tranquillitate in utramq;
aurem dormiamus, perinde atque omnia quæ
hac de rē divinitus nobis nunciantur, mera fo-
rent somnia atque fabulæ. Christiani certè
hominis vita in his terris nihil aliud esse debet
quam

quam continua ad mortem p̄paratio. Nam propter in certos casus mors quotidiè imminet & ob vitæ hujus brevitatem nunquam longè abesse potest. Sed ita plerunque fieri solet, ut de aliorum morte s̄p̄ius de nostra verò rarissimè cogitemus. Quanto autem melius illi faciunt, quam felices & beati sunt illi, qui horam mortis lux semper ob oculos habent, & quotidie ad moriendum se disponunt, qui tales nunc capiunt esse in vita, quales optant inveniri in morte: Vivere secundum Senecam in tota vita discendum est, & quod magis admirandum est in tota vita discendum est mori. Cur non tabulas illas pactorum dotalium nobis ob oculos ponimus, quibus sigillo nostro roborandis s̄p̄e numero adhibemur? In iis vir uxorem duxurus mortis statim meminit in despōsatione: nondū uxor in maritiæ des introducta est nihil minus mors statim describitur: nondum convenierunt neque nuptiæ habitæ sunt, nihilominus mors statim definitur. Lamentanda certè hominum fatuitas atque dementia est, qui cum tantam incertæ mortis rationem habent, nulla tamen extremæ illius sortis atq; sententiæ expectatio mentes nostras stupefaciat.

Cogi-

cogitate mecum mortales & perpendite , horam mortis ad agendam pœnitentiam esse impeditissimam , in qua mille animi curæ , milieq; corporis dolores , à studio pœnitentiæ nos avocant . Moriturus quippe memor est , aut desolatae uxoris , quam viduam relinquit , aut liberorum , quos orphanos deserit , item dolorum corporis quibus premitur , quando & febris urit , & sitis æstuat , & vigilia debilitat , & lingua riget , & membrorum penè omnium dolor torquèt , unde fit , ut tota hominis mens sit quo eam vis doloris impellit , Dei verò memoriam curarum angor penè totam extinguat . Tum demum cognoscimus , quam ægrè anima nostra ab hujus corporis ergastulo divellatur , quam ægrè ex hoc mundo emigret caro , in quo tot pretiosa sibi relinquenda sunt ; Cui durum est à dilecta conjugi , à dulcissimis liberis , ab amicis suavisimis nunquam redditum discedere : sed cogitemus , corpus hoc teterimi carceris instar esse , in quo anima cum turpisimis affectibus conflictans , tum demum liberabitur , quando vinculis suis soluta in æternum cum Christo vivet . Absit itaque à nobis muliebris illa & effeminata pusillanimitas , qua multi morituri

D fortem

sortem suam ita deplorant, quasi ipsis solis moriendi legem Deus imposuerit, & a suis non aliter cum summo luctu divelluntur, quasi nemo in orbe restet, sub cuius providetia illi, sublati ipsis tutò agere possint. Quibus potius cogitandum est, hanc universae terrae viam esse, nullamque sibi injuriā fieri, si a communione omnium sorte non eximantur. Neque verò inficior, sustineri a morituris gravissimos agonēs, priusquam anima vinculis suis soluta ex corporis hujus ergastulo exeat: Cessant tunc ferè omnium membrorum officia, & plerunq; lingua quoque deficit, sensus reliqui hebetantur, & non raro rationis quoque usus nullus est amplius. Ut nihil dicam de corporis doloribus, animæ timoribus, cum quibus concurrunt cogitationes rerum externarum, afflictiones rerum futurarum, memoria peccatorum præteriorum, timor reddendæ rationis, terribilis sententia, quam reformidat conscientia, incipiens videre illud quod nunquam viderit antea, nihil proficiens ante gestis, frustra defendantibus divitiis, deserentib⁹ amicis, non comitantibus famulis. Sunt hæc dura perse & astantibus tristissimum spectaculum exhibent:

bent: Brevis tamen est hæc lucta, & finem sor-
titur beatissimum, quando per hanc ad æterni
regni possessionem eluctamur, ubi omnis do-
lor abolebitur, & æternum cum illo gaudebi-
mus, qui eadem pro nobis passus est. Hæc est
illa sapientia, qua nulla major homini in his
terris contingere potest, quæ res suas ita dispo-
nit, ut finis latus sit & beatus. Hæc est illa sa-
pientia, quæ omnia humana docet contemne-
re, & mentem ad æterna illa bona erigit, ni-
hilque magnum in hoc mundo habet, nisi ani-
mum magna contemnentem, & ad superna il-
la solatia aspirantem. Hæc est illa sapientia,
per contemptum mundi tendere ad regna cœle-
stia, & omnia pro vanitate habere, præter ama-
re Deum & illi soli servire. Nostra vero vita,
non tam vita quam longa dolorum colluvies,
& durissimi carceris patientia est, ubi tot mor-
borum genera, tot charorum funera, tot clades,
tot calamites, tot insperati casus concurrunt,
ubi homo multis peccatis inquinatur, multis
timoribus stringitur, multis curis distenditur,
multis laboribus implicatur. Hæc vita quic-
quid habet præter animum, nec oculi nec nares
ferunt: Hunc qui adversus morbos, & omnes

D 2 huma-

humanæ vitæ tempestates, præcipue vero supremam illam horam indurat, seque ad futura illa certamina præparat, ille mortem prævenire, fortiter contemnere, & tutò æternitatis gaudia intrare poterit.

Tu quoque desideratissime frater, beatissima anima, tu inquam à prima juventute tua non delitiis, aut vitæ hujus brevissimis inanibusque oblectamentis, sed virtuti, gloriæ & æternitati te consecrasti : Tu semper cogitasti, corpus magnorum virorum esse caducum & mortale, animi vero præstantiam, quæque ex animi præclaris motibus nascitur, gloriam semperitnam. Tu animum illum tuum magnum, illum immortalem, qui nec perit, quem nec morbus conficit, nec mors ulla perimit, languentibus jam oculis, titubante jam lingua, jam singultiente spiritu, in ipsa morte Servatori suo reddidisti, obtulisti & consecrasti. Tu exilium in Patriam, mortem in vitam, mœorem in gaudium, laborem & lachrymas felici commertio in æternam læticiam commutasti. Et quamvis tibi de vitæ hujus usu, cum adversa fortuna, tum incommoda valetudines, & mors demu-

demum ipsa multum detraxerit, tamen posteritas, fama, & omnes boni, multò plura addent ad tui nominis gloriam, celebritatem, memoriamq; sempiternam. Salve & Vale desideratissime frater, beatissima anima, & in æterno illo ac florenti omnium beatorum cætu lætare, exulta, triumpha, & perpetua illa felicitatis corona perfruere: Exuvia tua hic placide & sanctè quiescant, donec optatissimus & lætissimus dies, felicem tuam animam huic tuo corpori, & nos tecum in vita & gloria immortali con-
jungat.

D I X I.

Nh 122

ULB Halle
002 714 272

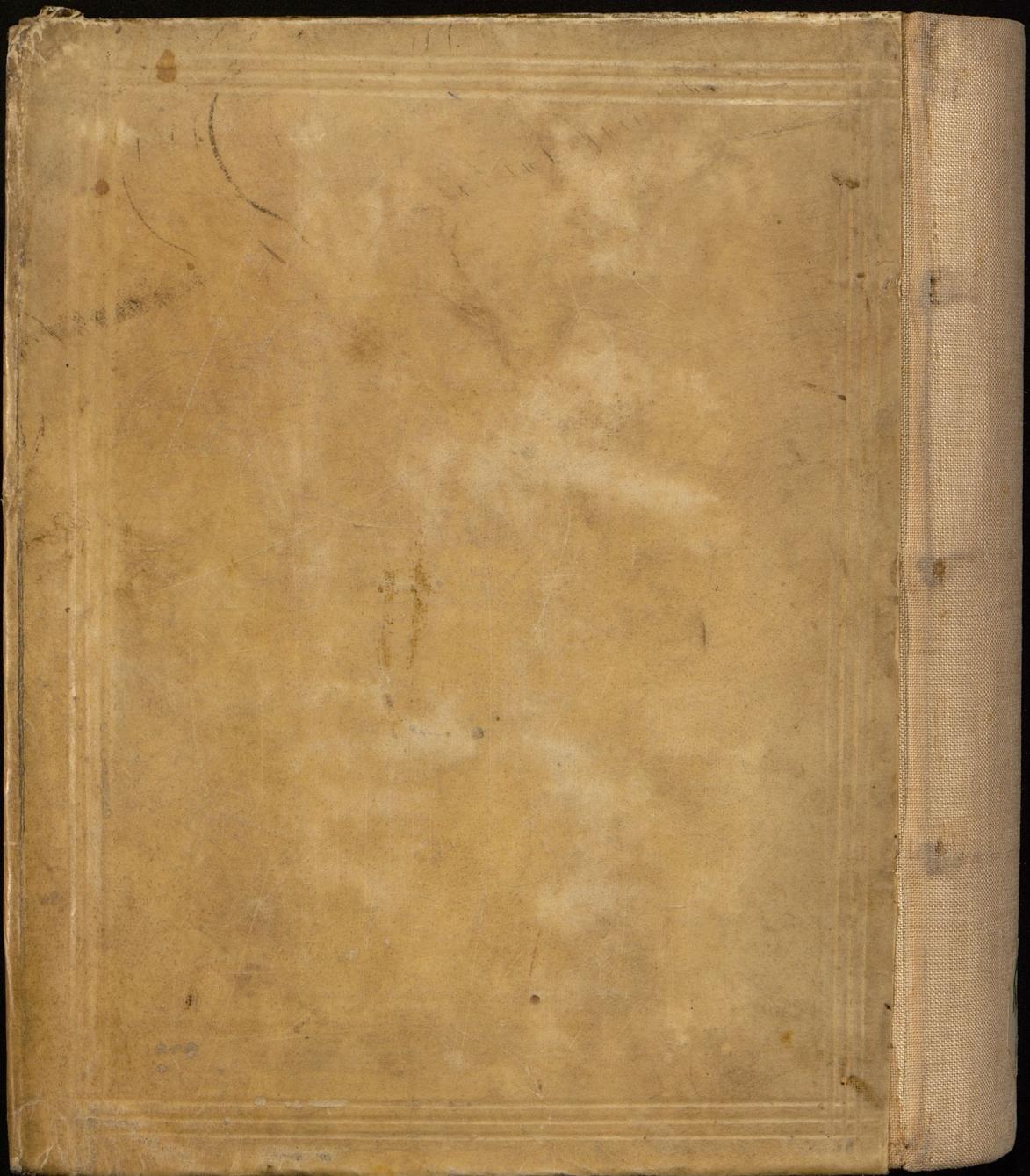
3

St

1077

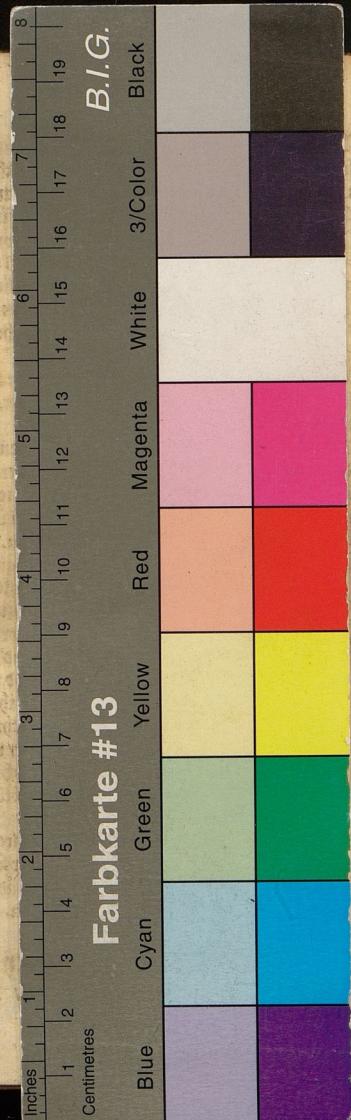

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-509372-p0036-0

DFG

27. 26

ORATIO
DE
Vita & Morte
CLARISSIMI ET POLITIS-
SIMIVIRI,
DOMINI IO.
ACHIMI STRASBURGI, CON-
siliarii Hassici, & in Aula Cæsarea quondam à ne-
gotiis, &c. Qui 29. Decembris. Anni 1620. Servestæ in-
ter Septimam & Octavam vespertinam
placidè in Christo obdor-
mivit.

RECITATA

In Illustri Gymnasio Servestano

à

GULIELMO STRASBURGO. fr.

SERVESTÆ

Apud Zachariam Dörfferum,
ANNO M. DC. XXI.

Clarissimo ac Dottiissimo Viro Domino Magistro Petro à Jona
Scola Servestana Rectori Meticissimo amico suo
Singulis ar peccato p.